

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ГЕНЕТИКИ, РОЗВЕДЕННЯ ТА ГОДІВЛІ С.-Г. ТВАРИН

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри генетики, розведення
та годівлі с.-г. тварин, доцент

_____ Ігор РІЗНИЧУК
« » _____ 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В. о. директора навчально-
наукового інституту біотехнологій
та аквакультури, доцент
_____ Олена БЕЗАЛТИЧНА
_____ 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В. о. проректора з науково-
педагогічної та методичної роботи

_____ Вячеслав СЕДОВ
_____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОП 08 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ ТА
КОРМОВИХ ДОБАВОК

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Другий магістерський

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

20 «Аграрні науки та продовольство»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

204 «Технологія виробництва і
переробки продукції тваринництва»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«Кінологія»

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ

Навчально-науковий інститут
біотехнологій та аквакультури

ОДЕСА – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни **«Технологія виробництва кормів та кормових добавок»** для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». 22 с.

Розробники:

к. с.-г. наук, доцент Ігор РІЗНИЧУК,
асистент Олена КИШЛАЛИ,
асистент Крістіна МАЖИЛОВСЬКА,
асистент Анастасія ГАРБАР

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри генетики, розведення та годівлі с.-г. тварин

Протокол від «28» серпня 2025 року № 01

Завідувач кафедри

(підпис)

Ігор РІЗНИЧУК

Гарант освітньої програми
кандидат с.-г. наук, доцент

(підпис)

Олена БЕЗАЛТИЧНА

©Ігор РІЗНИЧУК, ОДАУ, 2025
©Олена КИШЛАЛИ, ОДАУ, 2025
©Крістіна МАЖИЛОВСЬКА, ОДАУ, 2025
©Анастасія ГАРБАР, ОДАУ, 2025

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, освітня програма, рівень вищої освіти здобувача	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» Освітня програма «Кінологія» Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
		Обов'язковий	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	1-й, 2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
		3-й	3-й
-		Лекції	
Загальна кількість годин - 90		16 год	2*, 4
		Лабораторні	
		14 год	-, 6
		Практичні	
		-	
		Самостійна робота	
		60 год	78
Тижневих годин для денної форми навчання: - аудиторних – 2 - самостійної роботи - 4		Індивідуальні завдання:	
		-	
		Вид контролю – залік	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 30/60
- для заочної форми навчання – 12/78

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Робочу програму вивчення нормативної дисципліни **«Технологія виробництва кормів та кормових добавок»** складено відповідно до освітньо-професійної програми **«Кінологія»** другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 204 **«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»**.

Предметом вивчення освітнього **«Технологія виробництва кормів та кормових добавок»** є актуальність проблеми впровадження сучасних способів заготівлі, зберігання, виробництва і раціонального використання кормів та кормових добавок.

Мета – вивчення теоретичних і практичних питань сучасних технологій виробництва кормів та кормових добавок, з метою підвищення ефективності виробництва продукції тваринництва.

Завдання – засвоєння здобувачами освітнього компонента та отримання практичних знань, необхідних для організації технології виробництва кормів та кормових добавок в умовах сучасного виробництва.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач повинен **знати:**

- сучасні технології виробництва кормів;
- особливості різних технологій виробництва кормів;
- способи і технології підготовки кормів до згодовування тваринам;
- категорії та функціональні групи кормових добавок;
- технологію виробництва преміксів та кормових сумішей;

вміти:

- планувати технологічні процеси;
- розраховувати потребу в машинах та обладнанні;
- складати технологічну карту виробництва;
- проводити облік кормів.
- контролювати технологічний процес використання кормів і добавок.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни **«Технологія виробництва кормів та кормових добавок»** у здобувачів вищої освіти формуються:

Інтегральна компетентність (ІК) – здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 1. Здатність аналізувати та контролювати безпечність та якість кормів і кормових засобів та живлення тварин.

ФК 8. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

Програмні результатами вивчення освітнього компонента «Технологія виробництва кормів та кормових добавок»:

ПРН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження.

ПРН 2. Розробляти, впроваджувати й модернізувати ефективні технології і процеси у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення з питань виробництва і переробки продукції тваринництва, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах, прогнозувати їх розвиток, визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Усього	У тому числі			
л		лаб.	інд.	с. р.	
Модуль 1. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК					
Змістовий модуль 1.					
ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК					
Тема 1. Актуальність проблеми технології виробництва кормів та кормових добавок.	6			-	6
Тема 2. Технологія заготівлі сіна.	10	2	2	-	6
Тема 3. Технологія заготівлі трав'яної січки і трав'яного борошна.	10	2	2	-	6
Тема 4. Технологія заготівлі силосу.	10	2	2	-	6
Тема 5. Технологія заготівлі сінажу.	10	2	2	-	6
Тема 6. Способи і технології підготовки зернових кормів до згодовування тваринам різних видів і виробничих груп.	8	2	2	-	4
Модульна контрольна робота 1	2				2
Разом за змістовим модулем 1	56	10	10		36
Змістовий модуль 2.					
ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМОВИХ СУМІШЕЙ					
Тема 7. Кормові добавки.	12	2	-	-	10
Тема 8. Технологія виробництва кормових сумішей для жуйних тварин.	10	2	2		6
Тема 9. Технологія виробництва преміксів і кормових сумішей.	10	2	2		6
Модульна контрольна робота 2	2				2
Разом за змістовим модулем 2	34	6	4	-	24
УСЬОГО ГОДИН	90	16	14	-	60

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Усього	У тому числі			
л		лаб.	інд.	с. р.	
Модуль 1. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК					
Змістовий модуль 1.					
ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК					
Тема 1. Актуальність проблеми технології виробництва кормів та кормових добавок.	10			-	10
Тема 2. Технологія заготівлі сіна.	10			-	10
Тема 3. Технологія заготівлі трав'яної січки і трав'яного борошна.	10			-	10
Тема 4. Технологія заготівлі силосу.	10			-	10
Тема 5. Технологія заготівлі сінажу.	10			-	10
Тема 6. Способи і технології підготовки зернових кормів до згодовування тваринам різних видів і виробничих груп.	10	2	2	-	6
Модульна контрольна робота 1	2				2
Разом за змістовим модулем 1	62	2	2		58
Змістовий модуль 2.					
ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМОВИХ СУМІШЕЙ					
Тема 7. Кормові добавки.	9	1		-	8
Тема 8. Технологія виробництва кормових сумішей для жуйних тварин.	9	1	2		6
Тема 9. Технологія виробництва преміксів і кормових сумішей.	8	2	2		4
Модульна контрольна робота 2	2				2
Разом за змістовим модулем 2	28	4	4	-	20
УСЬОГО ГОДИН	90	6	6	-	78

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ДЕННА ФОРМА НАЧАННЯ

Змістовий модуль 1. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК

Тема 1. Актуальність проблеми технології виробництва кормів та кормових добавок

Предмет ОК «Технологія виробництва кормів та кормових добавок», її зміст та зв'язок з іншими дисциплінами, мета та завдання. Поняття про корм, кормові матеріали, кормові добавки, премікси, кормові суміші, повнораціональні та додаткові корми. Класифікація кормів при виробництві преміксів та кормових сумішей. Зарубіжна класифікація кормів. Консервування кормів. Сучасні технології виробництва кормів. Значення механізації у підвищенні якості процесів виробництва кормів.

Тема 2. Технологія заготівлі сіна

Наукові основи приготування високоякісного сіна. Сучасні технології заготівлі сіна. Технічні засоби для заготівлі сіна.

Тема 3. Технологія заготівлі трав'яної січки і трав'яного борошна

Сировина для виробництва трав'яної січки і трав'яного борошна. Сучасні технології приготування трав'яної січки і трав'яного борошна. Технічні засоби для заготівлі трав'яної січки і трав'яного борошна. Обладнання для брикетування і гранулювання штучно висушених трав'яних кормів.

Тема 4. Технологія заготівлі силосу

Наукові основи силосування кормів. Сучасні технології заготівлі силосу.

Технічні засоби для заготівлі силосу. Силосування з використанням хімічних і біологічних консервантів.

Тема 5. Технологія заготівлі сінажу

Наукові основи приготування сінажу. Сучасні технології заготівлі сінажу.

Технічні засоби для заготівлі сінажу.

Тема 6. Способи і технології підготовки зернових кормів до згодовування тваринам різних видів і виробничих груп

Характеристика зернових кормів, їх значення у тваринництві. Способи підготовки зерна при введенні до складу кормових сумішей. Сучасні технології заготівлі плющеного зерна. Технічні засоби для переробки і консервування зерна.

Змістовий модуль 2.

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМОВИХ СУМІШЕЙ

Тема 7. Кормові добавки

Кормові матеріали та їх характеристика. Кормові добавки, їх категорії та функціональні групи. Вимоги до кормових добавок.

Тема 8. Технологія виробництва кормових сумішей для жуйних тварин

Види кормових сумішей. Сировина для виробництва кормових сумішей.

Сучасні технології виробництва кормових сумішей.

Виробництво азотовмісних добавок для жуйних тварин. Технічні засоби для виробництва кормових сумішей.

Тема 9. Технологія виробництва преміксів і кормових сумішей

Технологія виробництва преміксів.

Технологія виробництва комбікормів.

Технологія виробництва концентратів або білково-вітамінних добавок.

5.2. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

КУРС ЛЕКЦІЙ

ДЕННА ФОРМА НАЧАННЯ

№ з/п	Змістовий модуль, теми лекційних занять і орієнтовний перелік питань
1	2
Змістовий модуль 1. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК	

1.1.	Актуальність проблеми технології виробництва кормів та кормових добавок (СРС) 1. Предмет ОК «Технологія виробництва кормів та кормових добавок», її зміст та зв'язок з іншими дисциплінами, мета та завдання. 2. Поняття про корм, кормові матеріали, кормові добавки, премікси, кормові суміші, повнораціонні та додаткові корми. 3. Класифікація кормів при виробництві преміксів та кормових сумішей. Зарубіжна класифікація кормів. 4. Консервування кормів. 5. Сучасні технології виробництва кормів. 6. Значення механізації у підвищенні якості процесів виробництва кормів.
1.2.	Технологія заготівлі сіна (2 год) 1. Наукові основи приготування високоякісного сіна. 2. Сучасні технології заготівлі сіна. 3. Технічні засоби для заготівлі сіна.
1.3.	Технологія заготівлі трав'яної січки і трав'яного борошна (2 год) 1. Сировина для виробництва трав'яної січки і трав'яного борошна. 2. Сучасні технології приготування трав'яної січки і трав'яного борошна. 3. Технічні засоби для заготівлі трав'яної січки і трав'яного борошна. 4. Обладнання для брикетування і гранулювання штучно висушених трав'яних кормів.
1.4.	Технологія заготівлі силосу (2 год) 1. Наукові основи силосування кормів. 2. Сучасні технології заготівлі силосу. 3. Технічні засоби для заготівлі силосу. 4. Силосування з використанням хімічних і біологічних консервантів.
1.5.	Технологія заготівлі сінажу (2 год) 1. Наукові основи приготування сінажу. 2. Сучасні технології заготівлі сінажу. 3. Технічні засоби для заготівлі сінажу.
1.6.	Способи і технології підготовки зернових кормів до згодовування тваринам різних видів і виробничих груп (2 год) 1. Характеристика зернових кормів, їх значення у тваринництві. 2. Способи підготовки зерна при введенні до складу кормових сумішей. 3. Сучасні технології заготівлі плющеного зерна. 4. Технічні засоби для переробки і консервування зерна.
Змістовий модуль 2. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМОВИХ СУМІШЕЙ	
1.7.	Кормові добавки (2 год) 1. Кормові матеріали та їх характеристика. 2. Кормові добавки, їх категорії та функціональні групи. 3. Вимоги до кормових добавок.
1.8.	Технологія виробництва кормових сумішей для жуйних тварин (2 год) 1. Види кормових сумішей.

	2. Сировина для виробництва кормових сумішей. 3. Сучасні технології виробництва кормових сумішей. 4. Виробництво азотовмісних добавок для жуйних тварин. 5. Технічні засоби для виробництва кормових сумішей.
1.9.	Технологія виробництва преміксів і кормових сумішей (2 год) 1. Технологія виробництва преміксів. 2. Технологія виробництва комбікормів. 3. Технологія виробництва концентратів або білково-вітамінних добавок.

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Змістовий модуль, теми лекційних занять і орієнтовний перелік питань
1	2
Змістовий модуль 1. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК	
1	6.Способи і технології підготовки зернових кормів до згодовування тваринам різних видів і виробничих груп (2 год) 1. Характеристика зернових кормів, їх значення у тваринництві. 2. Способи підготовки зерна при введенні до складу кормових сумішей. 3. Сучасні технології заготівлі плющеного зерна. 4. Технічні засоби для переробки і консервування зерна.
Змістовий модуль 2. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМОВИХ СУМІШЕЙ	
2	7.Кормові добавки (1 год) 1. Кормові матеріали та їх характеристика. 2. Кормові добавки, їх категорії та функціональні групи. 3. Вимоги до кормових добавок.
3.	8.Технологія виробництва кормових сумішей для жуйних тварин (1 год) 1. Види кормових сумішей. 2. Сировина для виробництва кормових сумішей. 3. Сучасні технології виробництва кормових сумішей. 4. Виробництво азотовмісних добавок для жуйних тварин. 5. Технічні засоби для виробництва кормових сумішей.
4	9.Технологія виробництва преміксів і кормових сумішей (2 год) 1. Технологія виробництва преміксів. 2. Технологія виробництва комбікормів. 3. Технологія виробництва концентратів або білково-вітамінних добавок.

5.3. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
Змістовий модуль 1. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК			
1.1.	Технологія заготівлі сіна.	2	
1.2.	Технологія заготівлі трав'яної січки і трав'яного борошна.	2	
1.3.	Технологія заготівлі силосу.	2	
1.4.	Технологія заготівлі сінажу.	2	
1.5.	Способи і технології підготовки зернових кормів до згодовування тваринам різних видів і виробничих груп.	2	2
1.6.	Кормові добавки.	2	
1.7.	Технологія виробництва кормових сумішей для жуйних тварин.	2	2
1.8.	Технологія виробництва преміксів і кормових сумішей.	2	2
Разом		16	6

5.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

Денна форма

№ з/п	Питання (тема)	Кількість годин
1.1.	Актуальність проблеми технології виробництва кормів та кормових добавок.	6
1.2.	Технологія заготівлі сіна.	6
1.3.	Технологія заготівлі трав'яної січки і трав'яного борошна.	6
1.4.	Технологія заготівлі силосу.	6
1.5.	Технологія заготівлі сінажу.	6
1.6.	Способи і технології підготовки зернових кормів до згодовування тваринам різних видів і виробничих груп.	6
1.7.	Кормові добавки.	10
1.8.	Технологія виробництва кормових сумішей для жуйних тварин.	6
1.9.	Технологія виробництва преміксів і кормових сумішей.	8
Разом		60

Заочна форма

№ з/п	Питання (тема)	Кількість годин
1.1.	Актуальність проблеми технології виробництва кормів та кормових добавок.	10
1.2.	Технологія заготівлі сіна.	10

1.3.	Технологія заготівлі трав'яної січки і трав'яного борошна.	10
1.4.	Технологія заготівлі силосу.	10
1.5.	Технологія заготівлі сінажу.	10
1.6.	Способи і технології підготовки зернових кормів до згодовування тваринам різних видів і виробничих груп.	8
1.7.	Кормові добавки.	8
1.8.	Технологія виробництва кормових сумішей для жуйних тварин.	6
1.9.	Технологія виробництва преміксів і кормових сумішей.	6
Разом		

5.5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання є формою індивідуально-консультативної роботи викладача зі здобувачем вищої освіти, яка здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи. Формою контролю є підготовка реферату згідно індивідуально обраної теми, що є максимально наближеною до індивідуальної траєкторії навчання здобувача.

Індивідуальне завдання виконується здобувачами вищої освіти упродовж семестру з метою набуття навичок самостійної роботи з науковими джерелами і оволодіння методикою виробничих і економічних розрахунків щодо організації проведення наукових досліджень.

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється за 100-бальною шкалою, яка відповідає національній шкалі (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та шкалі ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Термін захисту обмежується іспитовою сесією, тобто останнім днем теоретичного навчання. Повторний захист здійснюється під час ліквідації академічної заборгованості, за встановленою процедурою.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи здобувачів:

1. Актуальність проблеми технології виробництва кормів та кормових добавок.
2. Актуальність проблеми виробництва та використання зелених кормів.
3. Актуальність проблеми виробництва та використання сіна.
4. Актуальність проблеми виробництва та використання трав'яної січки і трав'яного борошна.
5. Актуальність проблеми виробництва та використання силосу.
6. Актуальність проблеми виробництва та використання сінажу.
7. Актуальність проблеми підготовки до згодовування та використання зернових кормів у раціонах тварин різних видів і виробничих груп.

8. Актуальність проблеми виробництва та використання кормових добавок.

9. Актуальність проблеми виробництва та використання кормових сумішей для жуйних тварин.

10. Актуальність проблеми виробництва та використання преміксів і кормових сумішей.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладання освітнього компонента здійснюється у формі читання лекцій, проведення практичних занять. Передбачається участь здобувачів у теоретичних конференціях, виступах з доповідями. Важливим елементом навчання є самостійна робота та виконання індивідуального завдання.

Основними методами досягнення навчальних цілей є:

- проведення оглядових та проблемних лекцій. Вивчення лекційного матеріалу дасть змогу здобувачам набути теоретичні знання з проблем годівлі тварин, розуміння сутності основних категорій і понять;

- участі в лабораторних заняттях. Вирішення практичних завдань формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань та передбачає рішення задач, розгляд ситуацій з проблем годівлі тварин. Під час консультацій здобувачі отримують відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та пояснення певних теоретичних положень дисципліни; виконання самостійної роботи.

Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань, інформаційних ресурсів.

Під час проведення лекційних і лабораторних занять з ОК **«Технологія виробництва кормів та кормових добавок»** застосовують словесні, інноваційні, наочні та практичні методи навчання.

Найбільш часто на лекціях використовується пояснювально-інформативний метод з елементами проблемного підходу. Лекційний курс ведеться з використання мультимедійної техніки, що дозволяє демонструвати основні таблиці, фотографії, схеми, що розкривають зміст конкретної теми.

Проведення лабораторних занять передбачає використання всієї системи прийомів, які дозволяють розвивати творче мислення здобувачів, вміння аргументовано відстоювати свою позицію, формулювати чітку логіку мислення – це дискусії щодо запропонованих для обговорення питань, що виходять за межі лекційного матеріалу, надання пріоритету питанням, які відведені для самостійного вивчення.

Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено у таблиці 1.

Таблиця 1

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»).
ПРН 2. Розробляти, впроваджувати й модернізувати ефективні технології і процеси у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»).
ПРН 9. Приймати ефективні рішення з питань виробництва і переробки продукції тваринництва, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах, прогнозувати їх розвиток, визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні консультації. (розповідь, бесіда, дискусія з проблемних питань, демонстрація мультимедійних презентацій, групове обговорення ситуації, розрахункові завдання, «мозковий штурм»).

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з освітнього компонента «Технологія виробництва кормів та кормових добавок» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті», затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025р.

Оцінювання рівня знань, отриманих здобувачами в процесі вивчення дисципліни здійснюється за допомогою різних засобів контролю, зокрема, через усне опитування, тестовий поточний контроль, виконання модульних контрольних робіт.

Якість засвоєння змісту навчальної дисципліни (незалежно від форми контролю) в Університеті оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ECTS згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-39	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Поточний контроль – це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної занять (лекції, практичні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів вищої освіти в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Поточний контроль проводиться у формі: усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях, виконання та захисту практичних завдань. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу.

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою генетики, розведення та годівля сільськогосподарських тварин.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістовні модулі, відвідування занять та за додаткові види робіт з

компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій здобувачській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Кількість балів, що може отримати здобувач вищої освіти за змістовний модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 90 балів. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

Контроль і облік поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом виставлення в журналі обліку роботи викладача балів, отриманих здобувачем вищої освіти за кожний зарахований вид роботи.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основою для проведення модульних контрольних робіт і враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки за модуль.

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному рівні вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
.....	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально- методичної бази кафедри

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
1	2	3	4	5	6	7
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві; добирати аргументи для підтвердження думок.	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6	7
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл. 5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента – до 5 балів.

Якщо здобувач вищої освіти отримав за результатами підсумкового контролю впродовж семестру менше 60-ти балів із 100 можливих, відповідно, він не допускається до підсумкового контролю.

Таблиця 5

Оцінювання освітнього компонента

Бал за змістовні модулі (БЗМ)										Сума	
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)						Бал за відвідування (всього 0-5)		Бал заохочувальний (всього -0-5)			
Змістовний модуль 1 (ЗМ 1) Поточний контроль - 45						Змістовний модуль 2 (ЗМ 2) Поточний контроль - 45			0-5	0-5	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
2	7	9	9	9	9	15	15	15			
Модульний контроль - 45						Модульний контроль - 45					
БЗМ = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2											

*T1,T2,...-теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року, здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма освітнього компонента «Технологія виробництва кормів та кормових добавок» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

2. Різничук І.Ф. Методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять з дисципліни «Технологія виробництва кормів та кормових добавок» Одеса: ОДАУ, 2021. 50 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Годівля сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатулін та ін. Вінниця: «Нова Книга», 2007. 616 с.
2. Довідник з повноцінної годівлі с.-г. тварин / І.І. Ібатулін, О.М. Жукорський та ін. Харків: ІТ НААН України, 2016. 300 с.
3. Ібатулін І.І., Костенко В.І. Норми, орієнтовні раціони та практичні поради з годівлі великої рогатої худоби. Житомир: ПП «Рута», 2013. 516 с.
4. Норми годівлі, раціони і поживність кормів для різних видів сільськогосподарських тварин / Г.В. Проваторов. Суми: «Університетська книга», 2022. 489 с.
5. Норми і раціони повноцінної годівлі високопродуктивної великої рогатої худоби / Г.О. Богданов, В.М. Кандиба. Київ: Аграрна наука, 2012. 296 с.
6. Норми, орієнтовні раціони та практичні поради з годівлі великої рогатої худоби / Г.О. Богданов, І.І. Ібатулін, В.І. Костенко. Житомир: «Рута», 2013. 516 с.
7. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатулін та ін. Житомир: «Полісся», 2013. 442 с.
8. Проваторов Г.В. Годівля сільськогосподарських тварин / Г.В. Проваторов, В.О. Проваторова. Суми: Університетська книга, 2022. 510 с.

Допоміжна:

1. ДСТУ 2421:94. Комбікорми. Терміни та визначення. Київ.: Держстандарт України, 1994. 30 с.
2. ДСТУ 4482:2005. Премікси. Технічні умови. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 38 с.
3. ДСТУ 7111:2009. Білково-вітамінні добавки. Загальні технічні умови. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 19 с.
4. Дурст Л., Віттман М. Годівля сільськогосподарських тварин. Київ.: Фенікс, 2006. 384 с.
5. Дяченко Л.С. Основи технології комбікормового виробництва / Л.С. Дяченко, В.С. Бомко, Т.Л. Сивик. Біла Церква, 2015. 306 с.
6. Єгоров Б.В., Шаповаленко О.І., Макаринська А.В. Технологія виробництва преміксів. Київ.: «Центр учбової літератури», 2007. 288 с.
7. Єгоров Б.В. Технологія виробництва комбікормів. Одеса: «Друкарський дім», 2011. 448 с.
8. Єгоров Б.В. Контроль якості та безпека продукції в галузі (комбікормова галузь) / Б.В. Єгоров, А.О. Кочетова, Т.О. Величко. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2013. 446 с.

9. Кононенко В.К. Практикум з основ наукових досліджень у тваринництві / В.К. Кононенко, І.І. Ібатуллін, В.С. Патров. Корсунь-Шевченківський: Ірена, 2000. 96 с.

10. Рекомендації з нормованої годівлі свиней. Є.В. Руденко., Г.О. Богданов, В. М. Кандиба.

11. Стандартизація у тваринництві / І.І. Ібатуллін та ін. Київ: Видавництво «Ліра-К», 2019. 548 с.

12. Технологія кормів та кормових добавок / К.М. Сироватко, М.О. Зотько. Вінниця: ВНАУ, 2020. 263 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Державний каталог кормових матеріалів від 26.05.2022 р. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://minagro.gov.ua/>.

2. Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» № 2740 від 03.07.2019 р. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/>.

3. Закон України «Про безпечність та гігієну кормів» № 2639-VIII від 06.08.2019 р. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/>.